

Handläggare
Mats Christenson
Telefon: 08-50812201

Till
Södermalms stadsdelsnämnd
23 januari 2025

Medborgarförslag gällande fler parkområden och träd

Svar på medborgarförslag

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslaget.

Sammanfattning

Södermalms stadsdelsnämnd har fått ett medborgarförslag gällande fler parkområden och träd. Stadsdelsförvaltningen tackar för medborgarförslaget som syftar till att fler träd ska planteras och att fler små parkområden skapas inom staden.

Ansvaret att genomföra förslagna åtgärder delas mellan flera olika nämnder och bolag inom staden.

I tjänsteutlåtandet beskrivs i första hand vad stadsdelsnämndens verksamhet bidrar till med koppling till medborgarförslaget, exempelvis återplantering av nya träd i parkerna och restaurering av gräsytor och planteringar. I tjänsteutlåtandet beskrivs även delar av trafiknämndens arbete med fokus på förvaltning och utveckling av gatuträd samt tillskapandet av mikroparker som innebär att mindre platsbildningar med hårdgjord yta omvandlas till grönytor med träd och förutsättningar vistelse.

Bakgrund

Södermalms stadsdelsnämnd har fått ett medborgarförslag gällande fler parkområden och träd. Stadsdelsnämnden beslutade vid nämndsammanträdet den 19 september 2024 att ge förvaltningen i uppdrag att bereda medborgarförslaget. Medborgarförslaget bifogas som bilaga till tjänsteutlåtandet.

Ärendet

I medborgarförslaget anger förslagsställaren att det bör planteras fler träd och att fler små parkområden skapas inom staden. Som

exempel på plats där detta bör ske anges nya Slussen. Enligt förslagsställaren är ovannämnda förslag viktiga att genomföra med anledning av den globala uppvärmningen då bland annat träd ger svalka och förbättrar luftkvaliteten.

Föreslagna åtgärder ger enligt förslagsställaren mervärde på flera olika plan - för hälsan, trivsel, miljön med mera. Enligt förslagsställaren är plantering av nya träd och anläggande av nya små parker något som Stockholm är sämre på i jämförelse med städer i södra Europa.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsmiljöenheten inom Södermalms stadsdelsförvaltning. Ärendet har behandlats av förvaltningsgruppen och pensionärsrådet den 13 januari 2025.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen tackar för medborgarförslaget som syftar till att fler träd ska planteras och att fler små parkområden skapas inom staden.

Ansvar för att genomföra föreslagna åtgärder delas mellan flera olika nämnder och bolag inom staden. Bland annat ansvarar de elva stadsdelsnämnderna för skötsel, underhåll och investering på parkmark inom sina respektive stadsdelsområden, trafiknämnden ansvarar för kommuncentrala parker och gatuträd samt exploateringsnämnden för utveckling av bland annat nya parker i samband med stadsutvecklingsprojekt. Även andra nämnder och bolag såsom idrottsnämnden, fastighetsnämnden och de kommunala bostadsbolagen ansvarar för träd och grönytor inom sina respektive ansvarsområden.

I stadens budget för 2025-2027 anges följande som har koppling till medborgarförslaget:

Mer natur ska skyddas för dagens och morgondagens stockholmare och det strategiska arbetet för att stärka den gröna infrastrukturen ska fortsätta. Stadens arbete för att nå målet om ökad grönska och stärkt biologisk mångfald ska intensifieras. Ökade satsningar ska ske på drift och investeringar i stadsmiljö, parker och grönområden i både ytter- och innerstad, med fokus på stärkt biologisk mångfald utifrån översiktsplanens mål om att värna gröna samband, skyfallsåtgärder och motverkande av värmeöar i enlighet med riktlinjerna för Grönare Stockholm samt utifrån stadens skyfallsmodellering och värmekartering med prioritet på platser med störst behov.

I budgeten har även investeringsmedel avsatts som stadsdelsnämnderna kan ansöka om och som syftar till att stärka förutsättningarna för stadsdelsnämnderna att bidra till att nå stadens trädsmål. Trädemalet innebär att varje träd som behöver fällas ska ersättas av två träd som planteras i närområdet. Syftet är även att stärka förutsättningarna för stadsdelsnämnderna att vara del i det stadsövergripande arbetet att nå stadens mål om att krontäckningsgraden ska öka med 30 procent i de områden där människor riskerar att drabbas av värmeöeffekter.

Förvaltningens svar på medborgarförslaget utgår i första hand från stadsdelsnämndens ansvar som är att underhålla och genomföra investeringsåtgärder i park- och grönområden inom Södermalms stadsdelsområde. Förvaltningen redovisar även delar av det arbete trafiknämnden bedriver som har koppling till medborgarförslaget.

Södermalms stadsdelsnämnd

Stadsdelsförvaltningen har under flera år bedrivit ett aktivt arbete med att återplantera nya träd i stadsdelsområdets parker. I första hand har arbetet fokuserat på att ersätta träd som dött på grund av torka och av almsjuka. Under 2023 planterades exempelvis ett 50-tal nya träd och under 2024 har ett 70-tal nya träd planterats.

För att bibehålla befintliga träd i gott skick utförs kontinuerligt ett arbete med att vårda träden genom exempelvis beskärningsåtgärder och att förse trädens växtbäddar med biokol.

I samband med parkupprustningsprojekt som förvaltningen genomför ingår som en viktig del att se över befintligt trädbestånd och se till att träd som måste tas ned, av exempelvis säkerhetsmässiga skäl, ersätts inom upprustningsprojektet.

Förvaltningen följer vidare stadens trädpolicy som innebär att för varje träd som fälls ska två nya träd återplanteras. Vid trädåtgärder som kräver speciell kunskap, kring exempelvis ståndortsförhållanden och val av växtbädd, rådgör förvaltningen med trafikkontorets trädspecialister.

För att utveckla och bibehålla stadsdelsområdets parker och grönområden i gott skick genomförs årligen insatser med att exempelvis restaurera gräsytor och planteringar. Ett betydande arbete görs även för att öka den biologiska mångfalden inom stadsdelsområdets parker, i form av bland annat komplettering av växtmaterial i planteringar som lockar till sig pollinerare, samt anläggande av äng och att låta vissa ytor erhålla höggräs.

I samband med att staden, genom i första hand exploateringskontoret, utvecklar nya parkområden exempelvis i anslutning till nya bostadsområden, är bevarande och tillkomst av ny grönska en viktig del som förvaltningen bevakar och arbetar för.

Trafiknämnden

Trafikkontoret förvaltar och utvecklar stadens gatuträd. I ansvaret ingår bland annat anläggning av växtbäddar, återplantering, etableringsskötsel, beskärning av träd samt planering och strategiska frågor.

För att kunna uppfylla stadens trädsmål och öka krontäckningsgraden i staden arbetar trafikkontoret aktivt med att identifiera platser där långsiktiga hållbara planteringar kan anläggas. Inom reinvesteringsprogrammet för träd utreder trafikkontoret lämpliga ytor där nya träd kan göra mest nytta utifrån principen rätt träd på rätt plats. Det är enligt trafikkontoret dock svårt att hitta platser på gatumark som lämpar sig för nya träd då fler funktioner (såsom gatumöbler, skyltar och skräpkorgar) ska samlas på gångbanor och torg. Dessutom finns många ledningar och annan infrastruktur under mark som starkt begränsar möjligheterna för nyplantering.

Trafikkontoret har även i uppdrag att tillskapa mikroparker som innebär att mindre platsbildningar med hårdgjord yta omvandlas till grönytor med träd och förutsättningar vistelse.

Avslutningsvis har trafikkontoret under ett antal år arbetat med så kallade sommarplatser som för 2024 inrättades på över 40 platser inom staden, exempelvis på Skånegatan och Swedenborgsgatan inom Södermalms stadsdelsområde. Sommarplatserna syftar till att begränsa trafiken på aktuella gator och torg för att skapa vackra, trevliga platser med möbler, växter och evenemang för medborgare och besökare, om än temporärt.

Barnrättsanalys

Förvaltningen uppfattar inte att medborgarförslaget har några direkta kopplingar till barnkonventionen men att stadens arbete som syftar till att fler träd och grönytor tillkommer är positivt för alla och därmed också för barn.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningen bedömer att medborgarförslaget är könsneutralt och därför görs ingen vidare jämställdhetsanalys.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslaget.

Expedieras till
Förslagslämnaren.

Alexandra Wynn
Stadsdelsdirektör
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Esther Östin
Enhetschef
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Bilaga
Medborgarförslaget.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Alexandra Wynn, Stadsdelsdirektör	2024-12-18
Esther Östin, Enhetschef	2024-12-17